

že osvedčenie súkromnej listiny o trvaní, zmene alebo zániku záväzku alebo práva nepochádza od tej osoby, ktorá je uvedená v listine ako osvedčujúca sa, a úmyselné použitie takej listiny k súdnemu alebo mimosúdnemu dôkazu. Nevyžaduje sa však ani úmysel spôsobiť druhému škodu, alebo získať upotrebením padelanej listiny bezprávny prospech, lebo pre rozlíšenie trestnosti je podľa § 402 a § 403, čís. 4 tr. z. rozhodná len hodnota záväzku, alebo práva na ktoré sa listina vzťahuje, a nie výška zamýšľanej alebo skutočne spôsobenej škody. Týmto ustanovením sa tedy chráni len pravosť súkromných listín, použitých ako dôkaz o trvaní, zániku alebo zmene majetkového práva.

Zistil-li tedy vrchný súd, že osvedčenie M-a na postupnej listine vyhotovil sám obžalovaný, a to takým spôsobom, ako keby pochádzalo priam od menovaného jeho dlžníka, je možné z toho bezpečne odvodiť ten právny záver, že obžalovaný vedel, že doložka tá je padelaná, totiž, že nepochádza od tej osoby, ktorá bola v nej označená, a že úmyselne tejto padelanej listiny použil k dokazovaniu toho, že M. vzal na vedomie, že namiesto obžalovaného nastúpila ako veriteľka T. banka, tedy k dokazovaniu zmeny záväzku M.

Pre posúdenie viny obžalovaného je preto bezvýznamné, či sám mal proti M. v dobe vyhotovenia postupnej listiny pohľadávku a v akej výši a či skutočne bol oprávnený menom M. konať, alebo či mohol predpokladať, že M. bude dodatočne s jeho opatrením súhlasiť a či uvedomil M-a o postupe, alebo nie, lebo i v tom prípade, že by bol býval mal oprávnenie konať v zastúpení M., mohol sa zodpovednosti podľa § 401 tr. z. vyhnúť len tým, že by bol doložku na postupnej listine vystavil tak, aby z nej bolo zrejmé, že ju pripísal sám v zastúpení svojho zmocniteľa, nebol by však oprávnený vyhotoviť doložku o vzatí postupu na vedomie tak, ako by pochádzala od osoby v nej uvedenej, keďže o p r á v n e n e j b a n k e zjavne záležalo len na pôvodnom, záväznom osvedčení tejto osoby. Obžalovaný musel si byť vedomý toho, že z jeho činu môže nastať pre T. banku právna ujma, lebo musel myslieť na to, že neuzná-li dodatočne M. svoju dlžobu, banka nebude mať oproti nemu (M.) vážny písomný dôkaz, ktorý obžalovaný predstieral, používajúc pri postupe pohľadávky voči T. banke padelaného osvedčenia M.

Vykazuje tedy zistený čin obžalovaného všetky náležitosti zločinu padelania súkromnej listiny nielen po objektívnej, ale aj po subjektívnej stránke podľa § 401 tr. z. a keďže hodnota záväzku, na ktorý sa padelanie vzťahovalo, preyšuje dvacať tisíc Kč, kvalifikuje sa jeho čin podľa § 403, čís. 4 tr. z. Bolo preto vyhovené odôvodnenej zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu, rozsudky oboch súdov nižšieho stupňa boli podľa § 33, odst. 1 por. nov. zrušené z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. a obžalovaný bol uznaný vinným týmto trestným činom.

Čís. 5784.

Vládní komisař podle § 105 obec. zřízení pro Čechy není vrchností podle § 187 tr. zák. v oněch obcích, ve kterých je zřízen podle zákona čís. 165/1920 Sb. z. a n. státní úřad policejní.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1937, Zm I 1320/36.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmatečné stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 181 tr. z., zrušil rozsudek v odpor vzatý jako zmatečný a vrátil věc soudu nalézacímu, aby o ní znovu jednal a rozhodl.

Z d ů v o d ů:

Dříve než bude přikročeno k rozboru zmatečných důvodů podle § 281, čís. 5, 10 tr. ř., dlužno přikročiti k rozboru zmatečného důvodu podle § 281, čís. 9 b) tr. ř.

Stížnost uplatňujíc zmatek ten vytýká, že je tu beztrestnost podle § 187 tr. z., ježto trestní oznámení bylo u státního zastupitelství učiněno vládním komisařem města R. teprve dne 9. května 1936 a že celá škoda byla nahrazena již dne 1. dubna 1935.

Rozsudek v odpor vzatý zjišťuje, že se vládní komisař dověděl o zpronevěrách obžalovaného již dne 6. února 1935, tedy před náhradou škody, a že, ježto vládního komisaře dlužno považovati za vrchnost po rozumu § 187 tr. z., nebyla náhrada — nehledě prý k tomu, že nebyla nahrazena škoda celá, — poskytnuta dříve, než se vrchnost o činu dověděla.

Stížnost tu vytýká s hlediska zmatku podle § 281, čís. 9 b) tr. ř., že, ježto vládní komisař tehdy vystupoval jako správce obecního jmění, nejednal jako orgán veřejné správy, jemuž je uloženo s hlediska veřejného řádu, aby dbal o bezpečnost majetku stíháním majetkových deliktů.

Tento názor je mylný, neboť vládní komisař po rozumu § 105 obec. zřízení pro Čechy zřizuje se ke spravování týchž věcí, jaké má spravovati starosta, a přísluší mu tudíž podle § 59 cit. zák. též dohlížeti nad místní policií, která má podle § 28 cit. zák. přihlížeti k bezpečnosti osob a jmění. Je tudíž, jak již blíže vyloženo v rozhodnutí čís. 2410 Sb. n. s., vládní komisař vrchností po rozumu § 187 tr. z.

To však platí jen tam, kde není ve smyslu zákona čís. 165/1920 Sb. z. a n. vládou zřízen státní úřad policejní. Úřady ty mají podle § 2 cit. zák. převzítí dosavadní obor působnosti obecní, pokud se týče policie bezpečnostní, mravnostní a čelední.

Vyhláškou ministra vnitra čís. 83/1923 Sb. z. a n. zřízeno bylo policejní komisařství v K. V., do jehož působnosti spadá podle § 2 cit. vyhlášky obvod obce R. Působnost tohoto policejního komisařství vztahovala se pak podle § 3, čís. 5 cit. vyhlášky na péči o bezpečnost osoby a majetku. Se zřetelem na to nebyl od zřízení policejního komisařství v K. V. starosta, resp. vládní komisař v R. již vrchností ve smyslu § 187 tr. z.

Se zřetelem na to bylo rozhodné, jak dalece byla škoda nahrazena před oznámením učiněným státnímu zastupitelství dne 9. května 1936. Stížnost v tom směru uplatňuje zmatečný důvod podle § 281, čís. 5 tr. ř. a vytýká v tom směru rozsudku neúplnost, a to právem. — — —

Vzhledem k vývodům, které činí stížnost s hlediska zmatku podle § 281, čís. 10 tr. ř., dlužno podotknouti, že zpronevěry obžalovaným páchané souvisely spolu časově, místně a osobou poškozené obce. Nutno

tudíž k beztrestnosti, aby byla nahrazena škoda vzniklá v šem i útoky obžalovaného před tím, než bylo učiněno oznámení u státního zastupitelství a dlužno považovati za zpronevěřenou celou sumu, i když část její byla před oznámením nahrazena.

Čís. 5785.

Pachateľom trestného činu podľa § 386 tr. zák. môže byť len sám dlžník; osoba, ktorá sa síce vedome zúčastní prevedenia činu smerujúceho k poškodeniu veriteľa dlžníkovho, sama však nie je dlžníkom, je len pomocníkom v smysle § 69, čís. 2 tr. zák., jestliže svojou činnosťou úmyselne podporuje alebo usnadňuje spáchanie činu dlžníkovho.

(Rozh. zo dňa 7. januára 1937, Zm IV 647/36.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A. a spol. pre zločin podvodu zmätočné sťažnosti obžalovaných A. a B., pokiaľ boly uplatnené na základe § 385, čís. 1 a) tr. p., čiastočne odmietol, čiastočne zamietol, naproti tomu vyhovel zmätočnej sťažnosti obžalovaného B., založenej na § 385, čís. 1 b) tr. p., z tohoto dôvodu zmätočnosti zrušil rozsudky oboch súdov nižších stolíc vo výroku, ktorým bol trestný čin tohoto obžalovaného kvalifikovaný ako spolupachateľstvo, a kvalifikoval trestný čin obžalovaného B. ako účasť podľa § 69, čís. 2 tr. z. na zločine podvodu podľa § 386 tr. z.

Z d ô v o d o v :

Zmätočnou sťažnosťou podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. napádajú sťažovatelia výrok o vine, pokiaľ namietajú, že nie je daná skutková podstata trestného činu podľa § 386 tr. z., lebo sa tu vraj vyžaduje poškodenie viac veriteľov a aby čin bol spáchaný po vynesení prvostupňového rozsudku, to je v takej dobe, keď už hrozí exekúcia, pri čom aj uvádzajú, že nemali úmysel poškodiť veriteľov a pre preťaženosť nemovitostí tento úmysel ani nemohli mať.

Pokiaľ obžalovaní dovodzujú svoju nevinu z tej okolnosti, že scudzené nemovitosti boly preťažené, je zmätočná sťažnosť obžalovaných prevedená v rozpore s ustanovením § 33, odst. 3 por. nov. a v dôsledku toho je v tejto časti zákonom vylúčená, lebo táto okolnosť nebola vrchným súdom zistená.

Inak však sú zmätočné sťažnosti bezzákladné.

Podľa stálej judikatúry najvyššieho súdu stačí k vyplneniu skutkovej podstaty trestného činu podľa § 386 tr. z. úmysel poškodiť iba jedného veriteľa. Použitie množného čísla »svojich veriteľov« v zákone nemá toho smyslu, že by trestnosť činu, ktorý by inak spadal pod citované ustanovenie, bola vylúčená v prípade, mal-li dlžník úmysel poškodiť iba jedného veriteľa, ale zákon tým zrejme poukazuje len na to, aby v prípade, keď bolo poškodených viac veriteľov, bola škoda jednotlivým veriteľom spôsobená sčítaná pre zistenie, či je čin obžalovaného zločinom alebo pre-